

Η χήρα της Σαρεπτά

/ Ορθόδοξη πίστη



Αρχιμ. Δανιήλ Γούβαλη
(1940-2009)

Στην εποχή των προφητών υπήρχε κοντά στην Σιδώνα την πρω-τεύουσα της Φοινίκης η Σαρεπτά, μία πόλις γνωστή από τον βίο του προφήτου Ηλία. Σ" αυτήν κατοικούσε στα χρόνια αυτού του προφήτου μία γυναίκα στολισμένη με εξαίρετες αρετές. Ο ίδιος ο Κύριος σε κάποια ομιλία του στη Ναζαρέτ μνημόνευσε την ευλογημένη αυτή ψυχή με τα εξής λόγια: «Πολλές γυναίκες χήρες υπήρχαν στα

χρόνια τού Ηλία στα κράτος τού Ισραήλ, όταν επί τριάμιση έτη κλείσθηκε ο ουρα-νός και ἐπεσε μεγάλη πείνα σ" όλη την γη, αλλά σε καμμία από αυτές δεν εστάλη ο Ηλίας παρά στην Σαρεπτά της Σιδωνίας σε γυναίκα χήρα».

Μία απλή και άσημη γυναίκα τού λαού μπορεί να κρύβη μέσα της τέτοιο πνευματικό μεγαλείο που να το θαυμάζουν οι ουρανοί. Εδώ στην προκειμένη περίπτωσι επρόκειτο και για γυναίκα που δεν άνηκε στον περιούσιο λαό του Θεού. Καμμία φορά το διαμάντι το βρίσκεις εκεί που δεν το περιμένεις.

Ας παρακολουθήσουμε όμως από κοντά τα πράγματα για να αντικρύσουμε μία - μία τις αρετές της μακαρισμένης αυτής υπάρξεως.

Κατόπιν προσευχής τού προφήτου Ηλία ο ασεβής και ειδωλολάτρης Ισραηλιτικός λαός επλήγη με φοβερή ανομβρία. Η επιβίωσις ανθρώπων και ζώων κατάντησε προβληματική. Τον πρώτο καιρό της ανυδρίας ο Ηλίας βρισκόταν κοντά στην Ιεριχώ στον χείμαρρο Χορράθ. Σαν στέρεψε το νερό του χειμάρρου, έλαβε παραγγελία από τον Ουρανό:

— Σήκω, άφησε τούτον τον τόπο και κατευθύνου προς την Σα-ρεπτά της Σιδωνίας. Εκεί έχω δώσει εντολή σε μια χήρα γυναίκα να σε διαθρέψῃ.

Στα λόγια τού Κυρίου ο πύρινος προφήτης δεν πρόβαλε καμμία ένστασι. Χωρίς διόλου να καθυστερήση πήρε τον δρόμο για την Σαρεπτά. Η απόστασις δεν ήταν ευκαταφρόνητη. Οπωσδήποτε δύο - τρεις ημέρες θα πεζοπορούσε. Και βέβαια θα λάμβανε και προφυλάξεις να μη τον ίδουν και το αναγγείλουν στον Αχαάβ, τον ασεβέστατο αυτόν Βασιλέα, που «έπινε μένεα» εναντίον του.

Κατάκοπος από την πεζοπορία αντίκρυσε κάποια φορά τα τείχη της Σαρεπτά. (Τότε βλέπετε κάθε πόλις περιβαλλόταν με τείχη. Επάλ-ξεις, πύργοι, πύλες. Και οι πύλες της δεν ήταν πάντοτε ανοιχτές. Μόλις έπεφτε η νύχτα αμπαρώνονταν). Ο άνθρωπος τού Θεού πλησίασε προς την κεντρική πύλη της πόλεως. Αντίκρυσε εκεί μία γυναίκα που όλο έσκυβε και κάτι περισυνέλεγε. Μάζευε ξύλα για την φωτιά. Φωτι-σμένος από το Πνεύμα τού Θεού όπως ήταν, θα κατάλαβε ότι αυτή ή-ταν η χήρα για την οποία τού έκανε λόγο ο Κύριος. Αν πράγματι είχαν έτσι τα πράγματα, θα έπρεπε να δοξάση τον Θεό, που πριν ακόμη μπη στην πόλι συνάντησε το επιζητούμενο πρόσωπο.

Ηταν εξαντλημένος. Έπεφτε κάτω από την δίψα και την πείνα· περισσότερο από την δίψα που επαυξήθηκε από την μεγάλη οδοιπορία. Πριν λοιπόν πλησιάση την γυναίκα, της φώναξε από πίσω δυνατά:

— Φέρε μου σ' ένα δοχείο λίγο νερό να πιώ.

Εκείνη γύρισε πίσω προς το μέρος από όπου ακούσθηκε η φωνή και είδε έναν παράδοξα ντυμένο άνθρωπο, με την μηλωτή και την ζώ-νη, αδύνατο, σαν άγριο αλλά και σαν άγιο. Ίσως να κατάλαβε ότι ήταν υπηρέτης τού Θεού. Η Γραφή δεν το διευκρινίζει αυτό. Από μία φράσι όμως της γυναίκας πιο κάτω προς τον Προφήτη «Ζη Κύριος ο Θεός σου», φαίνεται ότι είχε καταλάβει τι πρόσωπο είχε απέναντί

της. Χωρίς καμμία αντίρρησι, η γυναίκα ξεκίνησε προς την πόλι, προς το σπίτι της για να τού φέρη νερό. Η ευγένειά της και η προθυμία της εντυπωσία-σαν τον Ήλια. Αν προηγουμένως είχε αμφιβολίες, τώρα θα πείσθηκε ότι επρόκειτο για το πρόσωπο που τού μίλησε ο Θεός.

Για να νοιώσουμε τα ευγενικά και φιλάνθρωπο αισθήματα αυτής της γυναίκας πρέπει να σημειώσουμε τα εξής: Πρώτο, ότι ήταν χήρα. Είχε χάσει τον άνδρα της, και αγωνιζόταν μόνη της σ" αυτή την φοβερή περίοδο της ανομβρίας και ξηρασίας να κρατήσῃ στην ζωή τα παιδιά της. Δεύτερο, ότι τα τρόφιμα που είχε βρίσκονταν στο τέλος. Της απέ-μειναν τόσα, όσα μπορούσαν να τους κρατήσουν στην ζωή μερικές ώρες ακόμη. Και ενώ είχε χάσει τον άνδρα της, θα έχανε σε λίγο από την πείνα και τα παιδιά της καθώς και την δική της την ζωή. Κάτι τέτοιες σκληρές καταστάσεις ζαλίζουν και αγριεύουν τον άνθρωπο, και αν εσύ αυτή την ώρα τού ζήτησης νερό, σου απαντά:

— Δεν με αφήνεις ήσυχο. Εγώ και η οικογένειά μου βαδίζουμε προς τον θάνατο, πεθαίνουμε. Κι εσύ μου λες να σου κουβαλήσω νερό. Άφησε με ήσυχο στο δράμα μου.

Καθώς η χήρα ξεκίνησε να φέρη το νερό, σε λίγο ακούγεται δεύτερο αίτημα. Τούτο ήταν βαρύ. Θα το σήκωνε άραγε ο ώμος της γυναίκας; Φώναξε πάλι δυνατά: — Φέρε μου και ψωμί στο χέρι σου.

Τότε εκείνη ταπεινά και ευγενικά τού εξηγεί την αθλία κατάστασή της:

— Είναι ζωντανός ο Κύριος ο Θεός σου. (Αυτό φαίνεται σαν ομολογία τού αληθινού Θεού και σαν όρκος). Δεν υπάρχει σπίτι μου ψωμί. Μόνο μια χούφτα αλεύρι στο κιούπι και λιγάκι λάδι στο ελαιοδοχείο. Και μαζεύω δύο ξύλα να φτιάξω μία λαγάνα για μένα και τα παιδιά μου να φάμε και να πεθάνουμε.

Στην συνέχεια ακούγεται επιβλητική η φωνή τού Προφήτου.

— Έχε θάρρος! Μην απελπίζεσαι. Πήγαινε σπίτι σου. Κάνε αυτά που είπες. Άλλα ψήσε πρώτα μία μικρή λαγάνα για μένα και φέρ " την εδώ. Έπειτα ψήνεις για σένα και τα παιδιά σου. (Και κάνοντας πιο επί-σημο τον τόνο της φωνής του, συνέχισε). Διότι αυτά τα λόγια λέει ο Κύριος: «Το κιούπι με το αλεύρι δεν θα τελειώση και το ελαιοδοχείο με το λάδι δεν θα λιγοστέψη, μέχρις ότου ο Κύριος δώση βροχή στην γη».

Απαιτήσεις περίεργες. Λόγια απροσδόκητα και απίθανα. Άραγε θα τα υιοθετούσε η γυναίκα; Θα συμμορφωνόταν μ' αυτά; Θα πίστευε στα παράδοξα λόγια τού Ήλια; Ή θα έλεγε: «Αν είναι άγιος και αγαπη-τός στον Θεό, γιατί υποφέρει κι αυτός από πείνα και δίψα, και ζητια-νεύει; Και γιατί δεν παρακαλεί τον Θεό να λύση την ανομβρία; Και γιατί να θέλη να φτιάξω πρώτα σ" αυτόν λαγάνα; Και που ακούσθηκε να μη στερεύη το λάδι και το αλεύρι;».

Τίποτε απ" όλα αυτά δεν τάραξαν την σκέψι της. Δεν αμφισβήτησε τον προφητικό λόγο τού Ήλια, σχετικά με την τύχη τού αλεύρου και τού λαδιού. «Και επορεύθη

και εποίησε». Πήγε στο σπίτι της, άναψε φωτιά, έφτιαξε πρώτα μία λαγάνα για τον Προφήτη. Κατόπιν έφτιαξε για τον εαυτό της και τα παιδιά της.

Ο Ηλίας ήπιε νερό, έφαγε την λαγάνα και δόξασε τον Θεόν. Είχε τόσο καιρό να βάλη κάτι στο στόμα του. Οι χαμένες δυνάμεις του ανασυγκροτήθηκαν.

Λένε οι ερμηνευτές ότι επίτηδες το οικονόμησε έτσι το πράγμα ο Θεός να μείνη για πολύ καιρό νηστικός, για να καταλάβῃ πόσο φοβερές συνέπειες είχε η ανομβρία που επιβλήθηκε στο λαό. Και για να σκεφθή πως κάποτε έπρεπε να παρακαλέση τον Κύριο να λύση αυτό το κακό.

Στην συνέχεια έψησε η γυναίκα λαγάνα για τον εαυτό της και τα παιδιά της. Έφαγαν κι αυτοί. Αν δεν παρεμβαλλόταν η επίσκεψις τού Προφήτου, αυτή θα ήταν η τελευταία τροφή τους. Μετά, μητέρα και παιδιά, θα ετοιμάζονταν για τον τάφο. Να όμως, που στην κρίσιμη ώρα επισκέφθηκε το σπίτι της ο άνθρωπος τού Θεού. Έγινε φιλοξενούμενός της. Και αυτή τού παρεχώρησε το «υπερώ» για διαμονή, το δώμα, το πιο ψηλό και πιο ζηλευτό δωμάτιο. Και η ευλογία τού Θεού έπεσε ά-φθονη στο δοχείο τού λαδιού και στο αλεύρι, ώστε να μη λιγοστεύουν. Κατάλαβε η χήρα πως υπάρχει Κάποιος στον ουρανό που προστατεύει τις χήρες και τα ορφανά που στις κρίσιμες στιγμές παρεμβαίνει και τους σώζει από τον όλεθρο.

Κατενόησε επίσης πως ο Θεός τού Ηλία ήταν πραγματικός, ενώ οι δικοί τους ψεύτικοι. Και ένοιωθε πως ο φιλοξενούμενός της ήταν φίλος τού αληθινού Θεού, Αγιος και θαυματουργός. Ο λόγος του βγήκε αληθινός. Πράγματι το έβλεπε και δεν το πίστευε: Το κιούπι με το αλεύρι δεν τελείωνε και το ελαιοδοχείο με το λάδι δεν λιγόστευε!

Και τα παιδιά της που πήραν είδησι την θαυματουργία, αισθάνονταν μεγάλη αγάπη και ευλάβεια στον άνθρωπο που έμενε στο σπίτι τους. Κι όταν ρωτούσαν την μητέρα τους γιατί μένει τόσες ώρες κλει-σμένος μέσα στο δωμάτιο, εκείνη τα κατατόπιζε: «Μιλάει συνέχεια με τον Θεό. Προσεύχεται. Είναι άγιος άνθρωπος».

Αλλά ο ουρανός τού σπιτιού δεν θάμεινε πολύ καιρό ξάστερος. Έμελλε να τον πλακώσουν μαύρα σύννεφα. Ο γυιός (*) της χήρας αρ-ρώστησε. Και αρρώστησε πολύ βαρειά. «Η αρρώστια αυτού κραταιά σφόδρα». Έλυωνε ο οργανισμός του από την μάστιγά της, ώσπου υπέ-κυψε στο μοιραίο. Πέθανε.

Μεγάλη δοκιμασία για τη χήρα. Είχε χάσει τον άνδρα της. Τώρα και τον γυιό της. Οι λογισμοί θα της υπέβαλλαν πολλά. «Να, νόμιζες πως φιλοξενείς έναν ευλογημένο άνθρωπο, και όμως κακό μεγάλο και ανεπανόρθωτο χτύπησε το σπίτι σου!». «Τι άνθρωπος τού Θεού είναι αυτός, αφού η παρουσία του έφερε θάνατο στο σπίτι σου!».

Εδώ θαυμάζουμε πάλι το μεγαλείο της ψυχής της. Όλοι οι σατα-νικοί λογισμοί αποκρούονταν. Και άλλοι γίνονται δεκτοί. Σκεπτόταν ότι ήταν αμαρτωλή. Θυμόταν διάφορες αμαρτίες που σαν άνθρωπος είχε διαπράξει. Και συσχέτιζε μ" αυτές την τραγωδία που την βρήκε.

Όσοι στέκουν σε χαμηλά σκαλοπάτια πνευματικής ζωής κοιτάνε πάντα να δικαιώνουν τον εαυτό τους και να ρίχνουν τις ευθύνες ατούς άλλους. Αυτοί που βρίσκονται σε υψηλή πνευματική στάθμη, αναζητούν μέσα τους το κακό. Και η γυναίκα αυτή ήταν ψυχικά ανυψωμένη, με όμορφο εσωτερικό κόσμο. Γι' αυτό άλλωστε έστειλε σπίτι της ο Θεός τον πιο φλογερό προφήτη του.

Η ευλογημένη αυτή ύπαρξις σκεπτόταν πως η παρουσία ενός αγίου άνθρωπου στον οίκο της φέρνει στην επιφάνεια παρανομίες, θυμίζει στον Θεό παλαιές αμαρτίες που πρέπει να τιμωρηθούν.

Πλησιάζει με καυτά δάκρυα και σπαραγμό ψυχής τον προφήτη και τού λέει:

— Πως μπορώ να σταθώ εμπρός σου και να συγκριθώ μαζί σου, άνθρωπε τού Θεού; Εσύ είσαι άγιος κι εγώ γεμάτη αμαρτίες. Τι ήταν, νάρθης στο σπίτι μου να θυμίσης τις αμαρτίες μου, ώστε να θανατωθή ο γυιός μου!

Εκείνον λες και τον χτύπησε κεραυνός. Μα πως επέτρεψε ο Κύριος τέτοιο πράγμα; Τι νόημα κρυβόταν πίσω απ' αυτό το δράμα;

Εδώ παρατηρούν οι ευσεβείς μελετητές της Γραφής, θέλει ο Κύριος να μαλακώση την ψυχή τού Ηλία με τον ανθρώπινο πόνο. Επιζητεί, ο πόνος και τα δάκρυα της χήρας να τού φέρουν στην σκέψη κάποια άλλα δάκρυα ενός ολόκληρου λαού. Και να πάρη την απόφασι να προσευχηθή για να λήξη η πληγή της ανομβρίας.

Ο απαράμιλλος μουσικός της Εκκλησίας μας, Ρωμανός ο μελωδός, κάπως έτσι φαντάζεται τα πράγματα, όπως φαίνεται στον επόμενο «οίκο» σχετικού Κοντακίου του:

«Δεν πιστεύω, Σωτήρα, αναβόησε στον παντοδύναμο Θεό ο προφήτης, πως έτσι φυσικά στο παιδί ήρθε ο θάνατος. Αυτό, αναμάρτητε, τέχνη είναι της σοφίας σου. Μηχανεύθηκες να με σπρώξης στην ευσπλαχνία. Σαν σου απευθύνω την ικεσία: «Ανάστησε τον νεκρό γυιό της χήρας», θ' αποκριθής:

«Δείξε έλεος στον γυιό μου τον Ισραήλ, σ'' έναν ολόκληρο λαό που υποφέρει».

Αυτό θα μου πης ο μόνος Φιλάνθρωπος» (**).

Ο Ηλίας συντετριμμένος από τον αβάσταχτο πόνο της μητέρας καθώς και από την τόση της ταπείνωσι, ζήτησε το νεκρό παιδί.

— Δώσ” μου τον γυιό σου.

Τού τον φέρνει στην αγκαλιά της. Τον παραλαμβάνει, τον ανεβάζει στο υπερώο και τον αφήνει σαν να κοιμάται στο κρεββάτι του.

Η καρδιά της χαροκαμένης γυναίκας χτυπούσε δυνατά. Και η σκέψης της συγχυσμένη. «Τι άραγε το ήθελε ο προφήτης το νεκρό παιδί στο δωμάτιό του; Τι μπορεί να προσφέρη κανείς σ' έναν που πέθανε; Μήπως υπήρχε τρόπος να το επαναφέρη στην ζωή; Μα οι εν τω άδη δεν ξαναγυρίζουν πίσω. Πουθενά δεν ακούσθηκε ότι ξαναζωντάνεψε πεθαμένος.

Ο άγιος τού Θεού δεν άντεχε την ανείπωτη πίκρα της χήρας, που ήταν και δική του οδύνη. Έπρεπε πάση θυσία, να διωχθούν τα κατάμαυρα σύννεφα και να

ξαναφωτισθή το φτωχό μα τόσο φιλόξενο σπίτι. Αλλά πως θα γινόταν αυτό; Μέχρι τότε κανένας δεν ανάστησε νεκρό.

Είχαν περάσει από το εβραϊκό έθνος μεγάλοι άγιοι και θαυμα-τουργοί σαν τον Σαμουήλ, τον Ιησού τού Ναυή, τον μεγάλο Μωυσή κλπ. Επετέλεσαν σημεία και τέρατα. Ακόμα και ποταμούς και θάλασ-σες απεξήραναν για να περάση απ' εκεί ο λαός. Ακόμα και τροφές από τον ουρανό έβρεχαν στην γη. Αλλά... Αλλά νεκρόν κανένας, μα κανέ-νας δεν είχε αναστήσει!

Ναι, ήταν αλήθεια πως κανένας δεν είχε αναστήσει νεκρό. Ούτε ο Μωυσής! Ούτε ακόμη εκείνος ο αρχαίος προφήτης Ενώχ, που αξιώθη-κε να μετατεθή ζωντανός (Γεν. 5, 24). Τα ήξερε όλα αυτά ο Ηλίας. Ή-ξερε όμως πως ο πόνος της χήρας ήταν οδυνηρός και χρειαζόταν θερα-πεία. Ήξερε ακόμη ότι ο Θεός ήταν παντοδύναμος. Μάλιστα παντο-δύναμος. Όλα μπορούσε να τα κάνη. Κι έναν νεκρό μπορούσε να τον επαναφέρη στην ζωή, άσχετα αν μέχρι τότε δεν πραγματοποιήθηκε πο-τέ τέτοια φοβερή θαυματουργία.

Ενώ εμπρός στο κρεββάτι εκείτετο το νεκρό παιδί, ο προφήτης προσευχήθηκε γεμάτος πόνο και παράπονο, και κραύγασε δυνατά:

— Θεέ μου, συ που γνωρίζεις την κατάστασι της χήρας που με φι-λοξενεί, τι ήταν αυτό που έκανες, να επιτρέψης τον θάνατο τού γυιού της;

Κατόπιν προέβη σε μία πράξι που θυμίζει ενέργειες θεϊκές. Φύ-σηξε το παιδί. Άφησε να βγή από μέσα του αγιασμένη πνοή και να χτυπήσῃ πάνω στο νεκρό πρόσωπό του. Μας έρχεται στο νου ο Χριστός που μόλις επισκέφθηκε αναστημένος το εσπέρας τού Πάσχα τους μα-θητές του τους φύσηξε και τους χορήγησε πνευματική εξουσία. Ακόμη θυμόμαστε την δημιουργία τού Αδάμ. «Και ενεφύσησεν (ο Θεός) εις το πρόσωπον αυτού πνοήν ζωής» (Γέν. 2,7). Το Πνεύμα τού Θεού χο-ρηγεί ζωή. Γι' αυτό και κάθε φορά που απαγγέλλουμε το «πιστεύω», το αποκαλούμε Άγιον, Κύριον, Ζωοποιόν. Ζωή και ζωοποιόν.

Η Γραφή σημειώνει ότι ο προφήτης φύσηξε τον νεκρό τρεις φο-ρές. Σαν προφήτης και θεόπτης εγνώριζε ότι ο Θεός ήταν τρία πρόσω-πα. Προς τιμήν της Αγίας Τριάδος. Κατόπιν με όλη την δύναμι της ψυ-χής του εζήτησε από τον Θεόν ν" αναστήση το παιδί.

— Κύριε ο Θεός μου, σε παρακαλώ, ας επιστρέψη στο παιδί η ψυχή του.

Και το πρωτάκουστο και απροσδόκητο θαύμα έγινε. Το παιδί ανα-στήθηκε. «Και ανεβόησε». Έβγαλε φωνές. Αυτό δείχνει ότι όχι απλώς ήρθε στην ζωή, αλλά ήρθε και δυναμωμένο, αφού μπορούσε να φωνάζη δυνατά.

Για πρώτη φορά στην ιστορία νικήθηκε ο θάνατος. Βέβαια προσ-ωρινά. Την μόνιμη νίκη κατά τού θανάτου θα την πραγματοποιούσε στο μέλλον ο Χριστός. Ωστόσο η ανάστασις που επετέλεσε ο προφήτης προεικόνιζε την μελλοντική ανάστασι των νεκρών από τον Χριστό. Άρχιζε ο λαός τού Θεού να προετοιμάζεται σιγά - σιγά στην έννοια της ήττας τού θανάτου. Ό,τι συμβαίνει στην Παλαιά Διαθήκη

προετοιμάζει το έδαφος για όσα θα επιτελέση στο μέλλον ο Μεσσίας.

Γεμάτος θαυμασμό, χαρά και ενθουσιασμό ο Ηλίας παίρνει το παιδί, το κατεβάζει κάτω και το δίνει στην μητέρα του. «Βλέπε — της λέει — ζη ο υιός σου». Ναι, ο γιός της ήταν ζωντανός. Το έβλεπε και δεν το πίστευε. Τέτοια χαρά δεν την άντεχε. Και ο σεβασμός της προς το πρόσωπο τού προφήτου ξεπέρασε κάθε όριο.

— Να, είπε, το διαπίστωσα καλά ότι εσύ είσαι άγιος, είσαι άνθρωπος τού Θεού, και με το στόμα σου ομιλεί ο αληθινός Θεός.

Ευνόητο είναι ότι το μεγάλο και πρωτάκουστο θαύμα, αν όχι τώρα, αργότερα διαδόθηκε από στόμα σε στόμα, και η φήμη τού Ηλία ανέβηκε στα ύψη.

Δεν είναι χωρίς σημασία ότι η πρώτη ανάστασις νεκρού πραγμα-τοποιήθηκε σε μία οικογένεια μη Ισραηλιτική. Κανονικά ένα τόσο μεγάλο θαύμα θα έπρεπε να λάβη χώρα εντός των ορίων τού Ισραήλ και σε Ισραηλίτη. Γιατί άραγε η πρώτη ανάστασις νεκρού να συμβή εκτός τού περιουσίου λαού;

Μία γυναίκα χήρα κι ένα νεκρό παιδί. Αυτά αντιπροσωπεύουν όλο τον ειδωλολατρικό κόσμο που τον έδερνε πνευματική χηρεία και πνευματικός θάνατος. Η εύνοια τού Θεού μέσω τού Ηλία προς αυτά τα πρόσωπα έχει προφητικό νόημα. Προεικονίζει την μελλοντική ανάστασι τού ειδωλολατρικού κόσμου, τότε που ο περιούσιος λαός τού Θεού θα αρνηθή και θα σταυρώσῃ τον Μεσσία.

Η πίστις και η ομολογία της χήρας υποδηλώνει την μελλοντική πίστι των εθνών, τα οποία θα αποτελέσουν τον Χριστιανικό λαό, τον «νέον Ισραήλ».

Ο Μωϋσής όταν νυμφεύθηκε, πήρε γυναίκα Αιθιόπισσα, ενώ κα-νονικά έπρεπε να πάρη Ισραηλίτισσα. Γιατί το έκανε αυτό; Για να δείξη ότι ο νέος Μωϋσής, ο Χριστός θα νυμφευόταν την εξ εθνών Εκκλησία, που ήταν Αιθιόπισσα, δηλαδή μαύρη από την απιστία και την αμαρτία. Και αυτήν θα την ελεύκαινε, θα την άγιαζε, ακόμα πιο πολύ θα την έκανε σώμα του!

Η Π. Διαθήκη είναι γεμάτη αινίγματα και κρυμμένα μυστικά, που για να τα αντιληφθήσεις χρειάζεσαι το κλειδί τού Χριστού. Οι Εβραίοι που απέρριψαν τον αληθινό Μεσσία, δεν το έχουν αυτό το κλειδί. Έτσι δια-βάζουν την Π. Διαθήκη, χωρίς να καταλαβαίνουν τίποτε από τα υπερφυή μυστήριά της.

Κατά την έκφρασι τού Αποστόλου Παύλου, διαβάζουν την Βίβλο έχοντας στα ψυχικά τους μάτια ένα τυφλοπάνι, ένα κάλυμμα. «Όταν αναγιγνώσκεται ο Μωϋσής, κάλυμμα κείται επί της καρδίας αυτών» (Β" Κορ. 3, 15). Είθε κάποτε να επιστραφούν προς τον Κύριο, και να φωτι-σθούν τα σκότη της ψυχής τους.

(*) Η Γραφή δεν διασαφηνίζει τον αριθμό των παιδιών της χήρας. Είχε ένα ή πε-ρισσότερα; Αγνοούμε. Η μετάφρασις των Εβδομήκοντα ομιλεί για «παιδιά» της γυναίκας. Άλλες μεταφράσεις, όπως αυτές που στηρίζονται στο μασσωριτικό κείμενο, η Βουλγάτα κλπ. αναφέρουν ότι η χήρα έχει μόνο έναν γυιό, φαίνεται ότι είχε μόνο ένα γυιό, και τα' άλλα παιδιά της ήταν κορίτσια.

(**) Και οι εικοσιπέντε «οίκοι» τού Κοντακίου τελειώνουν κατά κανόνα με την

φράσι, «ο μόνος φιλάνθρωπος».

Πηγή: tokandylaki.blogspot.gr